

eSosiaalityön maisterikoulutus -hankkeen seminaari ”Sosiaalityö digitalisaatiossa” 23.11.2017

eSosiaalityön maisterikoulutus -hankkeen seminaari järjestettiin 23.11.2017. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä Oulussa sekä etänä sosiaalialan ammattilaisia, päättäjiä ja opiskelijoita ympäri Suomea. Päivän puheenjohtajana toimi professori Sanna Hautala Lapin yliopistosta. Luennoitsijoina oli alan tutkijoita ja valmistumassa olevia maisterikoulutuksen opiskelijoita, jotka tarkastelivat teknologiaa sekä sosiaalityön tutkimuksen että käytännön näkökulmasta. Päivän aluksi hankkeen työntekijät esittelivät maisterikoulutusta sekä sen graduprosessia.

Camilla Granlundin (sosiaalityön yliopiston lehtori, Helsingin yliopisto) aiheena oli ”Sulautuva sosiaalityö - Tulevaisuuden sosiaalityön käytäntöjä hahmottamassa”. Granlundin mukaan sulautuvassa sosiaalityössä on kyseessä: a) kasvokkaisen ja virtuaalisen sosiaalityön harkittu yhdisteleminen, b) sosiaalityön käytäntöjen perusteellinen uudelleen arviointi asiakkaiden optimaalisen osallisuuden saavuttamiseksi ja c) sosiaalityön käytäntöjen uudelleen järjesteleminen tarkoituksena paremmin hyödyntää sosiaalisesti jaettua ja avointa informaatiota.

Sirpa Kuusisto-Niemi (yliopiston lehtori, eläkkeellä) puhui otsikolla ”Digitalisaation merkitys sosiaalityön tiedontuotannossa”. Kuusisto-Niemi korosti muun muassa, että sosiaalihuollon tiedonhallinnan on pohjauduttava sosiaalihuollon arvoperustaan ja etiikkaan ja sosiaalihuollon tietojärjestelmiä tulee olla kehittämässä sen käyttäjät. Keskeisimmiksi haasteiksi Kuusisto-Niemi esitti toiminnan jatkuvien muutosten hallinnan, johdon kyvyn hyödyntää uusia toimintamalleja, johtamisen tietojärjestelmien kehityksen sekä sote-uudistuksessa tiedonhallinnan resursoinnin.

Pia Yliräisänen-Seppäsen (erityisasiantuntija, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus/Lapin toimintayksikkö) esityksen aiheena oli ”Virtu.fi -työkaluja digitaalisten palveluiden käyttöönottoon”. Kyseessä on ratkaisuja, joiden avulla myös harvaan asutuilla seuduilla asuvat ihmiset pääsevät palveluiden piiriin. Sähköisten palveluiden eduiksi Yliräisänen-Seppäsen esitti palveluiden saatavuuden, palvelutarjoamon monipuolisuuden, asiakkaan tuottaman tiedon hyödyntämisen ja palveluiden käytön kustannusten vähenemisen.

Opiskelijat Susanna Salovaara ja Aleksis Schmitt kertoivat tekeillä olevista graduistaan. Salovaaran aiheena on ”Tietojärjestelmät sosiaalityön tiedonmuodostuksen tueksi”. Salovaara on koonnut ja jäsentänyt aiempaa tutkimusta ja teoreettista pohdintaa asiakastietojärjestelmistä lastensuojelun tiedonmuodostuksen näkökulmasta. Menetelmänä oli integroitu kirjallisuuskatsaus, ja tavoitteena on tuottaa käyttökelpoisempi jäsenitys tietojärjestelmistä osana lastensuojelun asiakasta koskevaa tiedonmuodostusta.

Aleksis Schmittin gradun otsikkona on ”Videoneuvottelun haasteet ja mahdollisuudet sosiaalisen tuen välineenä sijaishuoltoyksikön sosiaalityössä”. Kyseessä oli videoneuvottelukokeilu, jota Schmitt opiskelijana toteutti käytännönjaksollaan ja josta myös hänen gradunsa valmistui seminaarin jälkeen. Tutkimustehtävänä oli selvittää teknisesti uudentyyppisen henkilökohtaisen videoneuvottelusovelluksen käytön mahdollisuuksia ja haasteita sosiaalisen tuen tarjoamisen näkökulmasta sosiaalityön asiakastyössä. Tulosten

mukaan sosiaalisen tuen muodot näkyivät selvästi jälkihuolto nuorten videoneuvotteluissa. Myös sijaisvanhemmat kokivat monissa videoneuvotteluissa saavansa tukea ja kannustusta sijaisvanhempana toimimiseen, vaikkakaan aivan kaikki eivät heti suhtautuneet positiivisesti uuteen teknologiavälitteiseen toimintatapaan. Moni sosiaalihuollon ammattihenkilön ja asiakkaan välinen kohtaaminen tai verkostotapaaminen olisi jäänyt aikatauluongelmien vuoksi kokonaan toteutumatta ilman videoneuvottelusovelluksen käyttömahdollisuutta. Videoneuvottelun käyttö sosiaalisen tuen tarjoamisen välineenä vaatii kuitenkin ehdottomasti, että sovelluksen tekninen perusta toimii luotettavasti ja työntekijät ovat saaneet sovelluksen käyttöön riittävän koulutuksen

Ilta päivän paneelissa luotiin katseita tulevaan. Mukana paneelissa olivat kuntayhtymän johtaja Leena Pimper-Koivisto Oulunkaaren ky, sosiaalialan erikoissuunnittelija Marja-Liisa Ruokolainen Kainuun Sote ky, tietojärjestelmäasiantuntija Eve Moilanen Oulun kaupunki ja professori Sanna Hautala Lapin yliopisto. Paneelissa kuultiin aluksi osallistujien näkemyksiä sosiaalityön muuttumisesta digitalisaation myötä. Sen jälkeen pohdittiin, mitä sosiaalityöhön jautuvan digitalisaation kehittäminen vaatii johtamiselta ja työntekijöiltä sekä onko aiheeseen liittyvää koulutusta tarjolla ja miten/kenen koulutusta tulisi järjestää. Tärkeäksi todettiin muun muassa luovuuden herättäminen. Lopuksi muistutettiin, että digitalisaation on lähdettävä sosiaalityön omasta tiedosta.

Hankkeen julkaisu

Hankeseminaarissa julkaistu eSosiaalityön maisterikoulutus -hankkeen julkaisu ”Sosiaalityö digitalisaatiossa”, jonka ovat toimittaneet Mari Kivistö & Kirsi Päykkönen, on luettavissa osoitteessa <http://lauda.ulapland.fi/handle/10024/63035>

